

JAARPLAN 2019

Bureau de Helling
WETENSCHAPPELIJK BUREAU GROENLINKS

1. INLEIDING

Bureau de Helling is het wetenschappelijk bureau van GroenLinks. Het bureau levert een bijdrage aan de ontwikkeling van het progressieve, groene en linkse gedachtegoed, inclusief de programmatische ontwikkeling van GroenLinks. Als onafhankelijke denktank brengt het bureau wetenschappers, denkers, praktijkexperts en politici bijeen rond politiek-maatschappelijke vraagstukken. Het bureau wil relevant zijn voor GroenLinkers op lokaal, nationaal en Europees niveau, maar ook voor doelgroepen die niet direct aan GroenLinks zijn verbonden. Het bureau mengt zich in het publieke debat, onder meer door een tijdschrift uit te geven en artikelen te publiceren, zowel op zijn website als in andere media.

In 2019 kennen de activiteiten van Bureau de Helling, net als in 2018, twee 'rode draden': (on)gelijkheid en duurzaamheid. We weven deze rode draden door de activiteiten die we ondernemen rond maatschappelijke uitdagingen zoals de vernieuwing van de woningmarkt, werkgelegenheid en participatie, de transitie naar een circulaire economie, migratie en de politieke sturing van technologische ontwikkeling. We kijken naar de lange termijn, maar spelen ook in op belangrijke ontwikkelingen in beleid, zoals de invoering van de Omgevingswet en de Klimaatwet.

In 2018 is een meerjarenstrategie tot 2021 geïntroduceerd. Deze strategie geeft richting aan de activiteiten van het wetenschappelijk bureau en ligt ten grondslag aan dit jaarplan 2019.

2. PROGRAMMA 2019

Het wetenschappelijk bureau kiest, als onafhankelijke denktank en expertisecentrum op het gebied van groene en linkse oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken, voor een werkwijze die projectmatig en thematisch gedreven is. We werken daarom langs twee lijnen: langetermijnvisieontwikkeling en korte termijn rapportages.

Naast deze projecten werkt het wetenschappelijke bureau samen met de partij GroenLinks aan de programmatische en inhoudelijke ontwikkeling van de partij. Dat doen we door betrokkenheid bij het opstellen van verkiezingsprogramma's, het bijdragen aan debat en de opbouw van kennis en netwerken binnen de partij.

De keuze van thema's waar in 2019 aan wordt gewerkt is tot stand gekomen na consultatie bij de primaire doelgroep van het wetenschappelijk bureau: de actieve GroenLinks politici. Dit leverde een *shortlist* met onderwerpen op, die gerelateerd is aan de gekozen thema's. Op deze manier vergroten we de relevantie van ons werk, met behoud van onze onafhankelijke positie.

2.1. Langetermijnvisieontwikkeling

2.1.1 Woningmarkt

Wonen vormt samen met de arbeidsmarkt, de zorg en de inkomenspolitiek, een belangrijk deel van de sociaal-economische agenda. Het raakt aan de basiszekerheden van mensen. Vraagstukken rondom de woningmarkt hebben op meerdere manieren raakvlak met de twee 'rode draden' in dit jaarplan: ongelijkheid en duurzaamheid.

De huidige problemen op de woningmarkt zijn groot: in grote steden is het steeds lastiger voor mensen met een laag of middeninkomen om huisvesting te vinden. Koopwoningen worden steeds onbetaalbaarder en speculanten nemen een deel van het woningbezit in de grote steden over.

In 2019 ronden we dit project, dat in 2018 startte, af met een slotpublicatie. Daarin staat een toekomstbestendige woonvisie en is een serie artikelen opgenomen die centrale begrippen uit de woonvisie toelichten en verdiepen. Deze slotpublicatie wordt gepresenteerd tijdens een openbare bijeenkomst waar politici, beleidsbeïnvloeders en praktijkmensen uit de woonsector voor worden uitgenodigd.

output	timing	outcome
Minimaal 5 achtergrondartikelen die de woonvisie ondersteunen	Q 1	Discussie binnen GroenLinks over wonen, wonen staat op de agenda binnen GroenLinks
Opinieartikel van betrokken expert/politicus op basis van woonvisie	Q 1	GroenLinkse oplossingen voor woon-vraagstukken vormen deel van het maatschappelijk debat
Vier concrete voorstellen die GroenLinks politici kunnen lanceren	Q 1	Wetsvoorstellen, amendementen, vragen. GroenLinks wordt herkend als de partij met oplossingen voor wonen.
Slotpublicatie en presentatie	Q 1	Woonvisie, kader voor coherente politieke standpunten van GL over wonen

2.1.2 Zinnvolle participatie

Er zijn niet genoeg banen voor alle werkzoekende Nederlanders. Structureel staan honderdduizenden mensen werkloos aan de kant. Van de naar schatting 200.000 werklozen wordt momenteel geaccepteerd dat zij nooit meer aan het werk komen. Zij hoeven niet te solliciteren en krijgen geen begeleiding naar werk.

Maar onvrijwillige werkloosheid kan desastreuze effecten hebben op mensen, buurten en de samenleving. Werkloosheid vormt een katalysator voor een reeks aan problemen, zoals schulden, maatschappelijke isolatie en psychische en fysieke klachten.

GroenLinks wil een menswaardige maatschappij waarin iedereen naar vermogen op een zinnvolle manier kan participeren. Met dit onderzoek dragen we bij aan een effectiever arbeidsmarktbeleid volgens de mens- en maatschappijvisie van GroenLinks.

Dit project is gestart eind 2018 en wordt afgerond in 2019.

output	timing	outcome
--------	--------	---------

Analyse van beleidscategorieën in arbeidsmarktbeleid in Nederland	Q 1	Overzicht van voor- en nadelen van getest beleid, input voor nieuwe beleidsvoorstellen.
Analyse van beleidscategorieën in arbeidsmarktbeleid in buitenland	Q 2	Overzicht van voor- en nadelen van getest beleid, input voor nieuwe beleidsvoorstellen.
Vier concrete aanbevelingen voor GL arbeidsmarktbeleid	Q 1	Wetsvoorstellen, amendementen, vragen. GroenLinks wordt herkend als partij met nieuwe oplossingen voor werkloosheid.
Slotpublicatie	Q 2	Visie op werkloosheid, kader voor coherente politieke standpunten van GL.

2.1.3 Technologie in de slimme stad

In februari 2018 organiseerde Bureau de Helling samen met de Eerste Kamerfractie van GroenLinks een conferentie over technologie in de Eerste Kamer. Bedrijfsleven en wetenschap zijn leidend bij de ontwikkeling en uitrol van nieuwe technologieën; samenleving en politiek lopen achter de feiten aan, zo luidde de conclusie van deze conferentie.

In vervolg daarop heeft het wetenschappelijk bureau, in samenwerking met de Tweede Kamerfractie, eind 2018 een concept 'Handvest voor de slimme stad' geschreven, met beginselen die lokale, nationale en andere vertegenwoordigers van GroenLinks een houvast bieden bij het beoordelen van technologische innovaties. De vraag die centraal staat is: 'Hoe kunnen we op GroenLinkse wijze politieke sturing geven aan (nieuwe) technologische ontwikkelingen?'

Het handvest wordt in 2019 uitgewerkt en toegelicht in een aantal artikelen. We richten ons op de domeinen mobiliteit, zorg, veiligheid, energie en circulaire economie.

Mogelijk krijgt het handvest in 2019 ook een Europese vertaling. Gesprekken met Europese zusterorganisaties, waarin de interesse voor een internationale versie van het handvest worden verkend, zijn gaande.

output	timing	outcome
Expertmeetings met kerngroep van experts	Q 1,2	Ontwikkelen Handvest voor de Slimme Stad met input uit wetenschap, samenleving en politiek.
Artikelen van projectgroepen op vijf deelterreinen	Q 1,2	Verdieping kennis van technologische ontwikkelingen op deelterreinen. Netwerkopbouw.
Slotpublicatie	Q 2	Politieke vertegenwoordigers van GroenLinks, in gemeenten en in de Tweede Kamer, passen de beginselen uit het Handvest toe bij debatten en initiatieven rond technologie. Dat draagt bij aan een beter publiek debat en zorgvuldiger politieke besluitvorming over invoering van nieuwe technologieën.
Conferentie ter lancering slotpublicatie.	Q 2	Idem.

2.1.4 Circulaire samenleving

In 2018 ontwikkelden we scenario's voor een circulair Nederland. Hoe leven, werken en consumeren we in een samenleving die geen grondstoffen meer verspilt, geen afval meer produceert en op schone energie draait? In bijeenkomsten met GroenLinks politici, experts, visionairs, praktijkmensen en leden/sympathisanten

hebben we in kaart gebracht hoe Nederland in 2050 circulair kan worden. Scenario's op het gebied van 'landbouw en voedselzekerheid' en 'bouwen en wonen' zijn uitgewerkt en worden gebruikt als referentiepunt voor politieke actie. In de eerste helft van 2019 zullen we dit afronden met een scenario op het gebied van 'consumentenelectronica en plastic'. In de laatste fase stellen we aanbevelingen op voor politieke stappen die nu en in de komende jaren gezet moeten worden om een circulaire economie in 2050 te verwezenlijken.

output	timing	outcome
Expertmeetings met kerngroep van experts	Q 1	Opstellen van 2050-scenario. Stevig netwerk BdH.
Voltooiing van drie scenario's voor een circulaire economie in Nederland in 2050: voedsel & landbouw, bouwen & wonen, consumentenelektronica & plastics	Q 1	Visie op Nederland circulair in 2050 die politieke standpuntbepaling van consistentie voorziet.
Artikelen over politieke maatregelen die nodig zijn voor inrichting circulaire samenleving	Q 2	Input voor politieke standpuntbepaling
Publicatie slotdocument	Q 2	Politieke vertegenwoordigers van GroenLinks nemen meer initiatieven rond de circulaire economie.

2.1.5. Overige projecten

Het wetenschappelijk bureau zal in 2019 nieuwe projecten starten. De keuze voor de onderwerpen hangt samen met politiek-maatschappelijke ontwikkelingen in combinatie met vraag om visieontwikkeling in de partij. In 2019 zullen nog zeker vier nieuwe langetermijnprojecten starten.

Mogelijk start het wetenschappelijk bureau in 2019 een project waarin het vraagstuk van (arbeids)migratie wordt uitgediept. Ook zijn er voorstellen in ontwikkeling om de vraagstukken rondom decentralisatie van bestuur vanuit een GroenLinks perspectief te onderzoeken. Met de woordvoerder zorg in de Tweede Kamerfractie wordt gewerkt aan een projectvoorstel rondom ouderenzorg. En de vragen rondom een eerlijke verdeling van lasten en lusten bij de energie- en klimaattransitie worden door het wetenschappelijk bureau goed gevolgd. Op het moment dat er behoefte ontstaat om de oplossingsrichtingen politiek te vertalen zal het wetenschappelijk bureau overwegen een project te starten. Voorts zal onderzocht worden of er projecten gestart kunnen worden over de manier waarop handelsverdragen vanuit GroenLinks perspectief ontwikkeld zouden moeten worden en over manieren om de vermogensongelijkheid in Nederland terug te dringen.

Eind 2018 zijn er voorstellen in ontwikkeling die mogelijk tot nieuwe publicaties leiden. Het betreft een voorstel voor een reeks korte publicaties waarin onderwerp centraal staan die vanuit een progressief, groen en links perspectief tot debat en uiteenlopende standpunten kunnen leiden. De reeks heeft tot doel om de meest recente inzichten per deel terrein in kaart te brengen, zodat standpuntbepaling op basis van zo volledig mogelijke informatie gekozen kan worden.

Een tweede voorstel betreft de politiek-wetenschappelijke onderbouwing van de GroenLinks agenda tegen het economisme en voor een breed welvaartsbegrip. In een reeks artikelen wordt op een geselecteerd aantal kernvragen ingezoomd.

Voor al deze projecten geldt dat er verdere uitwerking en afbakening nodig is voor er een besluit tot definitieve uitvoering valt. Nieuwe projecten worden alleen op basis

van een goedgekeurd projectplan met heldere resultaatafspraken gestart. In de tussentijdse monitorrapporten worden deze projecten eventueel toegevoegd aan de jaaragenda.

2.2. Korte termijn rapportages

Aansluitend bij actualiteit wil het WB, al of niet in samenwerking met politici, de partij of externe partners, korte rapportages opstellen van onderzoek dat inzicht geeft in actuele vraagstukken. Hiermee wil het WB het debat en de politieke besluitvorming beïnvloeden met feitelijke informatie gekoppeld aan een GroenLinks standpunt.

Aanleiding voor een dergelijke rapportage vindt het WB in het nieuws of de politieke agenda. Daarom zijn ze vooraf niet goed te voorspellen. Het WB zal in 2019 minimaal vier van dergelijke rapportages opleveren. Ze sluiten aan bij het nieuws van dat moment en laten een helder GroenLinks standpunt horen.

output	timing	outcome	impact
2 aan de actualiteit gebonden rapportages	2019	Media aandacht voor GroenLinks standpunten	Invloed op besluitvorming rondom het geagendeerde standpunt

2.4. Programmatische ontwikkeling

Bureau de Helling heeft een rol bij het voorbereiden en schrijven van verkiezingsprogramma's van GroenLinks voor landelijke en Europese verkiezingen. Hoewel niet gepland, zal er bij een val van het huidige kabinet een verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen worden opgesteld.

Hiernaast leiden alle projecten die bij het wetenschappelijk bureau worden afgerond tot voorstellen voor teksten die in verkiezingsprogramma's kunnen worden opgenomen.

2.5. Kennisontwikkeling

2.5.1 GroenLinks Academie

GroenLinks heeft een opleidingsinstituut, de GroenLinks Academie. Het WB levert in 2018 een bijdrage aan het programma. Dat doet het WB met de ontwikkeling van een programmaonderdeel dat deelnemers aan de Academie informeert over de geschiedenis van het GroenLinkse denken, van het gedachtengoed van de grondleggers van de partij tot en met het huidige denken. Deze module wordt door het WB ontwikkeld.

Hiernaast werkt het WB met de Academie samen door deelonderwerpen aan te bieden binnen het programma van de Academie. Die onderwerpen hangen samen met projecten en onderzoek dat het WB uitvoerde.

2.5.2 GroenLinks Festival

In 2018 heeft GroenLinks een eerste GroenLinks Festival georganiseerd. Bij de programmering is het wetenschappelijk bureau betrokken. Ook in 2019 zal GroenLinks een festival, of soortgelijk evenement, organiseren. Het wetenschappelijk bureau levert een bijdrage door minimaal drie programmaonderdelen inhoudelijk (mee) voor te bereiden.

output	timing	outcome
Ontwikkeling module beginselen en standpunten GroenLinks van oprichting tot vandaag	Q3	Module binnen trainingsprogramma van de GL Academie, basiskennis bij GL kader
2 ^{de} module voor de GL Academie	Q4	Module voor training van de GL Academie, basiskennis bij GL kader
Vorbereiding van programma onderdelen op het GL festival	Q 2/3	Inhoudelijk programma tijdens festival, innovatieve en kennisgedreven insteek

2.6. Lezing

In 2019 organiseren we de eerste in wat een reeks jaarlijkse lezingen wordt. Onder de voorlopige werktitel 'Ria Beckerslezing' zal de eerste lezing over een onderwerp gaan dat verbonden is aan een of meerdere projecten die bij het wetenschappelijk bureau worden uitgevoerd. Onderwerp en spreker zullen voor een brede politiek-maatschappelijk geïnteresseerde doelgroep van belang moeten zijn. Voor deze eerste lezing mikken we op minimaal 200 bezoekers.

output	timing	outcome
Lezing met aansprekend onderwerp en gewilde spreker	Q3/4	Inhoudelijk bereik bij minimaal 200 bezoekers, versterking kennis en expertise GL op betreffend thema

2.7. Tijdschrift de Helling

Tijdschrift de Helling is een uitgave van het wetenschappelijk bureau van GroenLinks. Het tijdschrift draagt bij aan debat en standpuntvorming over progressieve, groene en linkse vraagstukken. Daarmee draagt het tijdschrift bij aan de rol van het wetenschappelijk bureau als denktank van GroenLinks.

Het tijdschrift geeft experts een podium en biedt ruimte aan publicaties, onder meer over inzichten die binnen de projecten van het wetenschappelijk bureau worden ontwikkeld. Het bindt daarmee experts uit de academische wereld en de praktijk aan GroenLinks.

In 2019 wordt gewerkt aan uitbreiding van het abonneebestand. De inhoud van het tijdschrift zal in 2019 ook online aangeboden worden en zo actief mogelijk verspreid worden onder GroenLinks politici en leden. Hiermee wil het tijdschrift de doelstelling van politieke relevantie voor GroenLinks verder versterken.

output	timing	outcome
Integratie tijdschrift met website	Q 1	Het tijdschrift draagt bij aan het versterken en verdiepen van het groenlinkse politieke gedachtegoed.
Marketing tijdschrift	Q1, 2,3, 4	Netto groei abonnees tijdschrift met minimaal #300

2.8. Hellingproef

De jongeren van Bureau de Helling maken elk jaar een eigen werkprogramma, waarin ze aansluiting zoeken bij het jaarplan van het Bureau. In 2019 zal het wetenschappelijk bureau de samenwerking met Hellingproef actief blijven zoeken, door gezamenlijk een project te ontwikkelen waarmee we 35-minners aanspreken. Hiermee wordt een nieuwe doelgroep aangeboord.

output	timing	outcome	impact
1 gezamenlijk project Hellingproef en WB, met een bereik van minimaal 50 35-minners	Q 3,4	Bekendheid bij 35- doelgroep	Toename betrokkenheid van nieuwe jonge doelgroep.

3. Organisatie

3.1 Fellowships

Een van doelstellingen die in de meerjarenstrategie van het wetenschappelijk bureau is opgenomen is het ontwikkelen, uitbouwen en onderhouden van een netwerk van experts op de gebieden waar het wetenschappelijk bureau projecten op ontwikkelt.

In 2019 zullen we hier speciale aandacht aan geven. Dat doen we door, naast de opbouw van een breed netwerk van mensen die incidenteel met het wetenschappelijk bureau willen meedenken, een netwerk van experts met een speciale status op te bouwen. Deze selecte groep experts bieden we een 'fellowship'. Dat wil zeggen dat hun expertise van dusdanig belang is voor de partij, dat ze minimaal twee keer per jaar uitgenodigd worden om adviserend mee te denken over standpunt- en visieontwikkeling op het terrein van hun fellowship.

Deze experts zijn niet exclusief verbonden aan het wetenschappelijk bureau, maar wordt ook gevraagd hun expertise aan de partij en haar politieke fracties ter beschikking te stellen.

3.2 PPC

De Permanente Programma Commissie (PPC) is ingesteld door het Partijbestuur van GroenLinks. De opdracht van deze PPC is overwegend overlappend met de doelstelling van het wetenschappelijk bureau. In 2018 zijn gesprekken gestart over een nieuwe inbedding van de PPC in de organisatie. Een van de mogelijkheden is dat de PPC bij het WB ondergebracht wordt.

In de eerste helft van 2019 zal deze discussie voortgezet worden. Het Partijbestuur van GroenLinks is hierin leidend. Het WB wil hierin een constructieve rol spelen en meewerken aan een oplossing die de beoogde doelstelling van het Partijbestuur bij oprichting van de PPC realiseert.

3.3 Projectmatig werken

In 2018 is het wetenschappelijk bureau omgevormd tot een projectenorganisatie. Deze ontwikkeling wordt in 2019 voortgezet. In het vaste team van het WB ontwikkelen we zowel de competenties die voor effectief projectleiderschap benodigd zijn, als de expertise die noodzakelijk is om de thematische projecten tot een goed

resultaat te brengen. Dat betekent dat de projectleiders niet alleen het projectmatige proces begeleiden, maar ook inhoudelijk voldoende competent moeten zijn om een bijdrage aan het resultaat te leveren.

output	timing	outcome
Opzet voor structuur voor Fellowships	Q 1-4	Overeenkomst met eerste 10 fellows
Besluit over inbedding PPC	Q 2	Duidelijke scheiding rollen en verantwoordelijkheden in de organisatie
Ingerichte en toegeruste projectorganisatie	Q 1-4	Werkzaamheden en activiteiten van het WB nemen toe in kwantiteit en kwaliteit.

4. Financiën

Het WB ontvangt een vaste subsidie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). In 2019 is dat een bedrag van € 392.780,-. Daarnaast ontvangt het wetenschappelijk bureau een subsidie van de partij GroenLinks. Dit is gelijk aan de bijdrage in 2018, € 92.500,- (bedragen o.v.).

Omdat het WB kwetsbaar is voor verkiezingsschommelingen wordt in de nieuwe strategie gekozen voor inkomstendiversificatie. In 2019 zal aanvullende financiering op projectbasis gezocht worden.

output	timing	outcome
2 projecten waarvoor een externe financier wordt gevonden	Q 1- 4	Voldoende matchfunding (40 K) voor de start van een extra project. Grotere slagkracht WB

5. Communicatie en marketing

In een communicatiestrategie zijn in 2018 op basis van geselecteerde doelgroepen, kernboodschappen en een keuze voor geschikte kanalen de doelstellingen voor de communicatie van het WB opgesteld.

In 2019 zal de communicatiestrategie geïmplementeerd worden. Vernieuwde website, sociale kanalen, tijdschrift en andere communicatiekanalen zullen geïntegreerd worden en elkaar versterkende content aanbieden. Waar mogelijk zal aangesloten worden bij de communicatiekanalen van GroenLinks. Synergie wordt gezocht waar het kan.

output	timing	outcome
Nieuwe website ingericht	Q 1	Consistentie en coherentie in boodschap en binding doelgroep aan het WB
Tijdschrift geïntegreerd in website en paywall geïnstalleerd	Q 1	Consistentie in communicatie, versterking binding doelgroep aan het WB

Marketingstrategie voor tijdschrift de Helling	Q 1	Marketingacties leidend tot een abonneegroei van netto + 300
Interne communicatiestrategie geïmplementeerd	Q 1	Synergie met GL communicatie en hogere leesdichtheid content WB

6. KPI's

In 2019 zal op projectniveau de voortgang gemonitord worden op basis van de per project vastgestelde indicatoren. De KPI's voor 2019 (de indicatoren waarop kwartaalrapportages gemaakt worden) zijn:

Activiteit	Doel 2019	Q1	Q2	Q3	Q4
Lange termijn visieontwikkeling	8				
Korte termijn rapportages	2				
Verkiezingsprogramma ontwikkeling	1 (optioneel)				
Kennisontwikkeling modules	2				
Netto groei tijdschrift de Helling	+ 300				
Fellowships structuur	Opgezet en eerste 10 leden				
Project financiering	40 K				
PPC <> WB doelstelling	Structuur ingericht				
Integrale communicatie	Ingericht				

BIJLAGE

- Budget